

Občina Moravske Toplice

LIPNICA

Glasiło občine Moravske Toplice, Leto XXI, Številka 142, 23. december 2015

Vesel Božič in srečno ter zdravo 2016!

Čestitke ob 26. decembru, dnevu samostojnosti in enotnosti!

Župan Alojz Glavač, člani občinskega sveta in uprava občine Moravske Toplice

Iz vsebine:

9. seja OS OMT - str. 4

Par belih čapelj - str. 7

Tradicionalne koline - str. 9

Miklavževa trgatev - str. 11

Folkloristi KUD Motvarjevci - str. 13

Pirotehnika, ne hvala - str. 21

Priprava zdravih napitkov - str. 17

Rotunda Selo-restavratorska dela - str. 20

Nagradna križanka - str. 23

Urednikov kotichek

Lep pozdrav, spoštovane bralke in bralci Lipnice. Pred vami je zadnja številka Lipnice v letu 2015. Mesec december je, mesec pričakovanj, mesec prazničnega razpoloženja. Mesec, ko se oziroma nazaj, potegnemo črto pod opravljeno, mesec, ko snujemo stvari, ki jih nameravamo opraviti v letu, ki je pred nami. Tudi v naši občini bodo svetniki še zadnjič letos opravili svoje delo, se lotili nekaterih pomembnih vsebin, tudi rebalansa proračuna za letošnje leto. Ker je zadnja Lipnica pri vas tik pred zadnjimi prazničnimi dnevi, ob Božiču in Novem letu, moram posebej poudariti še 26. december, ko Slovenci slavimo dan samostojnosti in enotnosti, vam vsem skupaj v svojem in imenu članov uredništva Lipnice želim vse dobro v letu 2016, tako na delovnem mestu, kakor tudi doma. Pa srečno!

Vaš v.d. urednik Boris Cipot

Dan samostojnosti in enotnosti

Ne pozabite na slovensko zastavo

26. december je v Sloveniji državni praznik in dela prost dan. Posvečen je spominu na zgodovinsko odločitev slovenskega naroda za samostojno državo. Pred 25 leti je 23. decembra potekal plebiscit o vprašanju »**Ali naj Slovenija postane samostojna in neodvisna država?**«. Udeležilo se ga je kar 93,2 odstotkov vseh volilnih upravičencev, okrog **95 odstotkov pa jih odgovorilo pritrdilno** (to predstavlja 88,5 odstotkov vseh volivcev). Ti rezultati so bili razglašeni tri dni kasneje, **26. decembra 1990**, kar je bil začetek osamosvajanja Slovenije, ki se je z razglasitvijo neodvisnosti zaključil 25. junija 1991. Do septembra 2005 se je praznik imenoval le dan samostojnosti, a so ga s spremembo Zakona o praznikih in dela prostih dnevih **dopolnili z besedno zvezo »in enotnosti«**, saj naj bi ta dan namreč Slovenci pokazali največjo mero enotnosti v svoji zgodovini. V luči aktualnih dogodkov nas letos praznik še posebej izziva k razmisleku in udejanjanju tega, kar smo si želeli in zastavili pred 25 leti. Še posebej izzivalno pa je povabilo k **enotnosti**.

Javni natečaj za oblikovanje občinskega grba in zastave odprt do 1. februarja 2016

V Občini Moravske Toplice so se odločili za spremembo celostne podobe, za izdelavo občinskega grba in zastave. Namen javnega natečaja je izbrati grb in zastavo, ki bosta predstavljala občino in vse njene občane. Grb in zastava bosta poleg praznika, uradna simbola Občine Moravske Toplice. Najboljše tri predloge, ki jih bo izbrala posebna komisija, čaka denarna nagrada, in sicer 500 evrov za prvo, 350 evrov za drugo in 200 evrov za tretji izbrani predlog.

Seveda si Občina Moravske Toplice pridržuje pravico, da ne podeli vseh nagrad, če prispeli predlogi ne bodo izpolnjevali kriterijev tega natečaja. Pri izdelavi in oblikovanju osnutka grba in zastave je potrebno upoštevati naravne, kulturne in zgodovinske značilnosti kraja in prebivalcev na območju občine Moravske Toplice ter veljavne norme s področja grboslovja z vidika barv, grbovnih elementov in elemente ščita. Natečaja se lahko udeležijo vse fizične in pravne osebe, ki so pripravljene oblikovati rešitve pod pogoji natečaja. Interesenti naj svoje predloge z obrazložitvijo posredujejo na naslov:

Občina Moravske Toplice, Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice, s pripisom:

Javni natečaj – za oblikovanje občinskega grba in zastave. Ne odpiraj.

Podatki o avtorju (ime, priimek, naslov, telefonska št., davčna št., št. transakcijskega računa) morajo biti priloženi predlogu v zaprti ovojnici.

Naročnik bo osebne podatke avtorjev uporabil izključno za namen izvedbe javnega natečaja in jih varoval v skladu z Zakonom o varstvu osebnih podatkov. Po končanem javnem natečaju bo naročnik osebne podatke avtorjev izbrisal. **Javni natečaj bo odprt do 1. februarja 2016, do 12.00 ure** (za predloge poslani po pošti velja poštni žig). Z izbranim ponudnikom bo Občina sklenila pogodbo o odkupu materialnih avtorskih pravic v višini 2500 evrov neto, v kar je vključena tudi cena izdelave CGP.

*Tudi v novem letu naj bo vaš korak odmeven,
vaša beseda pogumna,
vaše življenje iskriivo
in polno toplih trenutkov.*

**VESELE BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO NOVO
LETO 2016 VAM VSEM ŽELIJO:**

**GASILSKA ZVEZA MORAVSKE TOPLICE, DRUŠTVO UPOKOJENCEV OMT,
OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA IN ŠTAB CIVILNE ZAŠČITE OMT**

Župan Alojz Glavač o prazničnem času in iztekajočem se letu V letu 2016 vam želim vse dobro

Čas božičnih in novoletnih praznikov je čas priprave na zimsko obdobje, na počitek narave in tudi na počitek ljudi. Vedno pa je bil ta čas obdobje, ko se več srečujemo s sorodniki, prijatelji, sodelavci. Letošnji poznojesenski in zimski čas pa ni čisto običajen kot prejšnja leta, ki smo jih vajeni. Svet pred nami se dnevno hitro spreminja in pretvarja tudi naš vsakdan v tesnobo, negotovost. Spričo izjemne množice vojn, terorističnih napadov, Evropo kot neko območje miru in blaginje čedalje bolj preplavljajo množice beguncev in ekonomskih migrantov. V zadnjem času ta tok poteka tudi preko našega ozemlja. Zdi se, da svetovna skupnost držav, Evropska unija in tudi naša država nimajo odgovorov, kako zaježiti ta pojav. Ob dejstvu, da je Slovenija v težavni javnofinančni krizi, ki jo čedalje bolj občutijo tudi občine predvsem pa občani je so razmere še bolj črnogledne in neobetavne. V tem času je preminil naš častni občan in dober prijatelj mnogih Rajko Janjič. Kot da slabih novic še ne bi bilo dovolj, je v času, ko pišem ta prispevek odjeknila vest o nenadni smrti župana Puconske občine Ernesta Nemca. Moram priznati, da me je tudi osebno in čustveno vse skupaj prizadelo. Saj umirajo dobri ljudje, ki bi jih vsi skupaj še potrebovali...

Za vse slovenske občine in posledično za vse občane in državljane je zmanjšanje povprečnine ponovno korak nazaj v razvoju lokalnih skupnosti. Centralizacija države se kaže na vsakem koraku. Pošta Slovenije zapira poštno urade, država ukinja krajevne urade. NLB umika tudi delovanje bankomatov. Zadnja taka napoved je za bankomat v Prosenjakovcih. V državnem svetu sem večkrat uradno nasprotoval takim nameram. Prejšnji teden sem zahteval uradno pojasnilo zakaj se ukinja invalidska komisija 1. stopnje v okviru območne enote ZPIZ v Murki Soboti, ki jo selijo v Maribor. Okrog 160 obravnav in presoj različnih primerov je bilo opravljenih v Murski Soboti letno. Ob vseh teh pojavih s podeželja izginjajo tudi delovna mesta in se slabšajo pogoji življenja za vse prebivalce podeželja. Kljub povečanemu številu rojstev (letos že 75) v naši občini se število prebivalcev zmanjšuje. Število smrti je preko sto na leto. Tako postaja naša populacija čedalje starejša. V naši občini nas trenutno biva 6140 prebivalcev. Ta številka je za štiristo ljudi manjša od leta 1995, ko je nastala občina. Posledično to predstavlja za samo občino tudi finančno vse večje breme na vseh področjih kot so vrtci, šole, varstvo starejših. Nujen je zelo glasen apel vseh prebivalcev proti taki politiki. Včasih v javnosti in medijih zgleda, kot da takim pojavom nasprotujejo samo župani občin. Vendar župani prihajajo in odhajajo, ljudje pa ostajajo.

Občina Moravske Toplice zaključuje z največjim projektom izgradnjo pomurskega vodovoda. Te dni zaradi ugodnega vremena izgrajujejo priključke do gospodinstev. Teh je preko štiristo. Odvisno od vremenskih razmer se bodo ta dela nadaljevala tudi pozimi. Preveč časa in prostora bi vzelo, da bi našteval vse večje ali manjše investicije po vseh naših krajih. Vsako leto se vsakem našem kraju zgodijo večje ali manjše izboljšave. Moje sporočilo vsem našim prebivalcem je podobno kot vedno. Ne glede na krizo. Mladi ne glede na slabe novice ljubite in spoštujte življenje. Imejte otroke, kolikor ji le lahko. Saj je to edina in največja garancija, da dolgoročno preživimo na tem našem koščku nebes. Naj nam bodo pri tem zgled begunci, ki prihajajo.

Ničesar trajnega nimajo s sabo, razen veliko otrok. In ti so zagotovilo, da bodo preživeli in zasedli prostor, ki se v Evropi prazni. Prav tako kot tudi pri nas. Naša generacija pa mora po vseh svojih močeh pomagati mladim družinam, prav tako starejšim pomoči potrebnim. Spoštujmo drug drugega. Pohvalimo in nagradimo vse dobre stvari, ki jih nekdo naredi. Cenimo tudi tiste, ki se z nami ne strinjajo. Ne bodimo zahrbtni. Povejmo naravnost kar nam ni všeč. Imejmo več občutka za skupnost in manj za sebične želje. Spoštovane občanke in občani. Ob prihajajočih praznikih vam želim, da bi v miru, sreči in razumevanju praznovali Božič in Novo leto v krogu najdražjih. Da bi se ob 26. decembru z veseljem spomnili plebiscita leta 1990, ko je slovenski narod najbolj enotno in z zanosom ter pogumom izrazil namero po samostojni in enotni državi. Vse dobro tudi v novem letu 2015 vam želim.

**Áldott, békés Karácsonyt és
eredményekben gazdag új esztendőt
kíván**
*a Moravske Toplice Községi
MNÖK Tanácsa*

**Miren in vesel Božič ter
uspehov polno novo leto
Vam želi**
Svet MNSS Občine Moravske Toplice

9. redna seja Občinskega sveta Občine Moravske Toplice

je bila v ponedeljek, **30. novembra 2015** v prostorih Občine Moravske Toplice. Sejo je vodil podžupan Dušan Grof.

Sprejet dnevni red:

1. Potrditev zapisnika 8. redne seje Občinskega sveta Občine Moravske Toplice
2. Potrditev zapisnika 1. izredne seje Občinskega sveta Občine Moravske Toplice
3. Predlog Sklepa o pričetku izvajanja gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem B
4. Predlog Odloka o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju javnih in drugih površin v Občini Moravske Toplice – skrajšani postopek
5. Predlog sklepa o določitvi višine najemnine za grobove v občini Moravske Toplice
6. Predlog sklepa o kritju izgube iz poslovanja javnega komunalnega podjetja Čista narava
7. Predlog sklepa o odpisu terjatev Grede d.o.o.
8. Predlog mnenja lokalne skupnosti k preoblikovanju stalne pošte Bogojina v pogodbeno pošto
9. Predlog sklepa o dopolnitvi Načrta razpolaganja z zemljišči Občine Moravske Toplice za leto 2015 in 2016
10. Predlog sklepa o spremembah Zakona o proračunu RS za leti 2016 in 2017
11. Pobude, mnenja, vprašanja in odgovori
12. Razno.

Potrditev zapisnikov 8. redne in 1. izredne seje

Zapisnika 8. redne in 1. izredne seje občinskega sveta sta bila potrjena.

Sklep o pričetku izvajanja GJS oskrba s pitno vodo Pomurja - Sistem B

Ob koncu izgradnje Pomurskega vodovoda - sistem B je potrebno zgrajeni sistem prenesti v upravljanje javnemu podjetju Vodovod sistema B, katerega soustanoviteljica je tudi Občina Moravske Toplice.

Občinski svet je sprejel predlagan sklep, ki določa, da Javno podjetje VODOVOD SISTEMA B d.o.o., Kopališka ulica 2, 9000 Murska Sobota, z dnem 01.01.2016 prevzame in prične izvajati gospodarsko javno službo »oskrba s pitno vodo« na oskrbovalnih območjih določenih z

vsakokrat veljavnim odlokom o oskrbi s pitno vodo v Občini Moravske Toplice.

Sprememba Odloka o urejanju javnih in drugih površin v Občini Moravske Toplice

Na pobudo članov občinskega sveta in Medobčinske inšpekcije in redarstva je bil sprejet predlagan Odlok o spremembah in dopolnitvah Odloka o urejanju javnih in drugih površin v Občini Moravske Toplice. S sprejemom predlaganega odloka se je globa za neurejenost nezazidanih zemljišč in nenaseljenih stavb s sedanjih 300,00 EUR za pravno osebo povišala na 1.000,00 EUR, ter s 100,00 EUR za fizično osebo in odgovorno osebo pravne osebe na 500,00 EUR.

Določitev višine najemnine za grobove v občini Moravske Toplice

JKP Čista narava je upravljavec večine pokopališč v občini. V skladu z Uredbo o ravnanju z odpadnimi nagrobnimi svečami so zavezani k ločenemu zbiranju sveč na pokopališčih, s čimer nastajajo dodatni stroški odvoza sveč. Predlagali so, da se sedanja višina najemnine, ki je bila sprejeta leta 2008 pred uvedbo ločenega zbiranja sveč, poviša za 2,78 EUR bruto/grob.

Najemnina za grobove na pokopališčih v občini Moravske Toplice, na katerih je izvajalec javne službe urejanja in vzdrževanja pokopališč Javno komunalno podjetje Čista narava d.o.o. Tešanovci, tako od 1.1.2016 znaša :

- žarni grob	12,78 EUR z DDV/leto,
- otroški grob	12,78 EUR z DDV/leto,
- enojni grob	17,78 EUR z DDV/leto,
- dvojni grob	23,78 EUR z DDV/leto,
- trojni grob	29,78 EUR z DDV/leto,
- grobnica	32,78 EUR z DDV/leto.

Kritje izgube iz poslovanja JKP Čista narava pri oskrbi s pitno vodo

Do izgube poslovanja JKP Čista narava pri izvajanju gospodarske javne službe oskrba s pitno vodo prihaja zaradi prenizkih cen storitev oskrbe s pitno vodo in zaradi ne vzpostavljenega sistema subvencioniranja cen storitev oskrbe s pitno vodo. Občinski svet na 7. redni seji dne 22.06.2015 ni sprejel predlaganih sklepov o določitvi cen

storitev oskrbe s pitno vodo in o določitvi višine subvencioniranja cen storitev oskrbe s pitno vodo, izvajalca javne službe Čista narava d.o.o., ki upravlja s prosenjakovskim vodovodom. Predlagano je bilo, da Občina Moravske Toplice kot ustanovitelj izgubo javnemu podjetju pokrije pred sestavitvijo zaključnega računa, da bo javno podjetje prejela sredstva izkazalo kot prihodek in ne bo izkazalo izgube v letnem obračunu.

Sprejet je bil sklep, da Občina Moravske Toplice pokrije izgubo JKP Čista narava d.o.o., nastalo zaradi prenizkih cen storitev oskrbe s pitno vodo in ne vzpostavljenega sistema subvencioniranja cen storitev oskrbe s pitno vodo, v višini 23.677,59 EUR.

Odpis terjatev Grede d.o.o.

Podjetje Grede Tešanovci d.o.o. je občini posredovalo predlog za poravnavo razlike kupnine po prodajni pogodbi, sklenjeni leta 2010. Predlagali so, da se iz prodajne pogodbe izvzame parcela št. 1303/3 k.o. Tešanovci in se s tem zniža dolg iz naslova kupnine za 71.805,00 EUR. V kolikor jim Občina Moravske Toplice ne zaračuna obresti, so razliko kupnine v višini 22.346,27 EUR pripravljeni poravnati do konca leta 2015.

Glede na to, da bi bilo zemljišče parcela št. 1303/3 k.o. Tešanovci, za katerega Grede Tešanovci d.o.o. predlagajo, da se izvzame iz prodajne pogodbe, za občino pomembno zaradi že izvedenih dogovorov s Savo kot lastnikom Term 3000 v zvezi z ureditvijo medsebojnih lastniških razmerij, ter glede na to, da bi bila nadaljnja izterjava dolžnika Grede Tešanovci d.o.o. verjetno neuspešna in bi lahko povzročila celo stečaj podjetja, je bilo predlagano, da se predlogu ugodi, s tem, da morajo Grede d.o.o. poleg razlike kupnine poravnati tudi izvršilne stroške v višini 3.370,48 EUR. Občina na predlagan način dobi poplačano celotno kupnino ter prejme v posest zemljišče parcela št. 1303/3 k.o. Tešanovci.

Sprejet je bil sklep, da se terjatev do dolžnika Grede Tešanovci d.o.o. iz naslova zamudnih obresti v višini 88.181,50 EUR, odpiše pod pogojem, da dolžnik do konca leta 2015 poravnava razliko kupnine v višini 22.346,27 EUR in izvršilne stroške v višini 3.370,48 EUR, ter z listino dokaže, da nepremičnina parcela št. 1303/3 k.o. Tešanovci ni obremenjena s hipoteko.

Mnenje k preoblikovanju stalne pošte Bogojina v pogodbeno pošto

Pošta Slovenije je občino z dopisom seznanila z načrti o preoblikovanju pošte Bogojina v pogodbeno pošto, ter jo v skladu z določilom Splošnega akta o kakovosti izvajanja univerzalne poštne storitve, zaprosila za mnenje. Občina je za mnenje zaprosila KS Bogojina, le ta pa se je glede oblikovanja mnenja povezala še z drugimi KS na območju pošte Bogojina.

Sprejet je bil sklep, da občinski svet ob upoštevanju mnenja sveta KS Bogojina, KS Filovci, KS Bukovnica in KS Ivanci daje negativno mnenje k preoblikovanju stalne pošte Bogojina v pogodbeno pošto.

Dopolnitev Načrta razpolaganja z zemljišči

Občina je prejela ponudbo podjetja Jager za nakup zemljišč na območju starega lovskega doma v k.o. Moravci. Glede na to, da občina sama na tem območju še nekaj časa ni zmožna izvesti investicij, je bilo predlagano, da se omenjena zemljišča uvrstijo v načrt razpolaganja, kateremu bo sledila javna dražba.

Občinski svet je sprejel predlagan sklep o dopolnitvi Načrta razpolaganja z zemljišči Občine Moravske Toplice za leto 2015 in 2016.

Sklep o spremembah Zakona o proračunu RS za leti 2016 in 2017

Občina je od skupnosti občin prejela dopis in predlog sklepa o spremembah Zakona o proračunu RS za leti 2016 in 2017. S predlaganim sklepom občinski sveti občin odločno nasprotujejo 53. členu, 54. členu in 55. členu Zakona o proračunu Republike Slovenije za leti 2016 in 2017, v katerih ta določa višino finančnih sredstev za občine, saj občine ne zmorejo finančnih bremen, ki se jim nalagajo.

Občinski svet je sprejel predlagan sklep o spremembah Zakona o proračunu RS za leti 2016 in 2017.

Pripravila: občinska uprava

Ekumenski klic dobrote

Nejc Barbarič po zdravje v ZDA

Na prvo adventno nedeljo se je v Zelenu dvorani pri Osnovni šoli v Puconcih zbrala množica dobro mislečih ljudi. Odzvali so se ekumenskemu klicu dobrote, ki so ga pod naslovom V službi človekovega dostojanstva, družno izrekle škofijska Karitas Murska Sobota, evangeličanska humanitarna organizacija Podpornica in binkoštna cerkev Vadarci. Organizirale pa župnijske Karitas Martjanci, Pečarovci in Kančevci ter občini Puconci. Zbrana prostovoljna sredstva so organizatorji prireditve namenili desetletnemu Nejcu Barbariču iz Polane pri Murski Soboti, ki ga prihodnje leto čaka operacija v ZDA.

Zbrane v zelenu dvorani je nagovoril tudi Nejc. Do srca so jim segle njegove besede, da ima cerebralno paralizo, da je zaradi nje gibavno oviran. V zavodu Soča so povedali, da so zanj naredili vse kar je bilo v njihovi moči, upanje je operacija v Združenih državah Amerike. Nejc, ki je »obsojen« na opornice za noge, prilagojeni voziček, v šoli in doma ima stojko za izravnavo telesa, vozi se s prilagojenim kolesom, hodi na jahanje, upa in sanja, da bo nekoč njegovo življenje takšno, kot ga poznajo njegovi sošolci, prijatelji in znanci, da se bo nekoč tudi sam podil za nogometno žogo. Na prvem ekumenskem klicu dobrote so zbrali 4.222,12 eurov in jih podarili družini Barbarič za operacijo in zdravljenje za Nejca.

Rajko Janjič

Bolje sva se spoznala morda v zadnjih desetih letih. V bistvu sem prej spoznal tvojega sina in vnuka, ki sem ga učil. Za ta odnos lahko zdaj že rečem, da človeka v bistvu najbolje spoznaš, ko ga počasi izgubljaš. Ko sem se s tabo pogovarjal spomladi letos, sem šele dojel, da tudi okrog nas bivajo veliki ljudje pa tega mnogokrat ne opazimo. Takšen velik človek si bil Ti dragi Rajko. Bil si tako mil pa hkrati tako odločen. Bil si ponosen pa hkrati zelo skromen. Bil si glasen a znal si biti tiho. V svojem življenju si moral sprejemati težke odločitve in doživljati mnoge preizkušnje. Morda najtežje, ko si kot oficir in vojak, ki je prisegel zvestobo vojski in državi, ki je počasi izginjala. Tudi o teh notranjih srčnih bitkah sva govorila. Vojaška čast in dolžnost sta ti velevali, da ji služiš in jo braniš na vsak način. Srce in vest pa sta govorili drugače. Da je tukaj družina, da so tukaj prijatelji in ljudje s katerimi živiš in za katere je vredno živeti naprej. Odločilo je srce in razum. Ko si se upokojil, si se z novo energijo posvetil razvoju kraja Prosenjakovci in delovanju v društvih. Največ svoje življenjske energije v tretjem življenjskem obdobju si žrtvoval za delovanje Društva upokojencev občine Moravske Toplice. S svojo organizacijsko sposobnostjo in voljo si iz društva s sodelavci naredil našo največjo organizacijo v občini. Kdo ne bi slišal za pevke, športnike, šahiste, glasbenike, ustvarjalce pisne in igrane kulture med upokojenci, ki si jih organiziral in vodil. Včasih pa pride pri takem delu tudi do nesporazumov in nasprotij. Vse to si ti premagoval z veliko srčnosti in razumevanja. To najbolj vem, ker sem neštetokrat v podobni vlogi odločevalca. Dragi Rajko. Hvala ti za tovrstne izkušnje, ki si jih delil z nami. Vsi članice in člani društva te bodo hranili v lepem spominu. Za vse tvoje delo za lokalno skupnost si letos prejel najvišje občinsko priznanje Častni občan občine Moravske Toplice. V svoji skromnosti si mi rekel, da je mnogo drugih, ki bi si to prej zaslužili. Žal pa si tega javnega priznanja bil deležen le nekaj mesecev. Kruta bolezen je pretrgala nit življenja, ko bi lahko več časa posvečal svojim najdražjim in z njimi delil lepe in žalostne trenutke življenja. Dragi Rajko. Vem, da bi rad živel še naprej. Vem pa tudi, da si odšel s tega sveta pomirjen in ponosen, ker si naredil vse tako kot je prav. V imenu vseh, ki smo imeli srečo nekaj časa živeti in ustvarjati s tabo, se zahvaljujem za vse lepe stvari, ki si jih delil z nami. Vsem tvojim domačim, sorodnikom in prijateljem v imenu Občine Moravske Toplice in v svojem imenu izrekam globoko sožalje. Počivaj v miru na tem Prosenjakovskem hribu blizu doma.

Alojz Glavač

KNJIGE NA PLANEM, V LOGU, OB NJIH PA PAR BELIH ČAPELJ

Nekaj knjig na »razstavi« v kupu smeti v času 31. slovenskega knjižnega sejma 2015

Lipnica, potok ali celo manjša rečica, ki izvira vzhodno od Andrejcev v naši občini (vas najdemo že na goričkem predelu občine, severovzhodno od Sebeborcev), se izliva v reko Ledavo na jugozahodu Filovcev, izliva v večji vodotok le dober kilometer od te vasi, ali – gledano z jugovzhodne smeri – le slab kilometer od vasi Renkovci, ki že spada v občino in župnijo Turnišče. Na zahodu teče tik mimo Moravskih Toplic, sedeža občine, in pod toplicami Terme 3000 zavije proti vzhodu, nekaj kilometrov zatem pa proti jugovzhodu.

Kot že rečeno, se Lipnica v reko Ledavo izliva na jugozahodu Filovcev, kraja, ki »zaključuje« občino Moravske Toplice na vzhodu pri potoku Gjørndrdol (potok, ki pomeni občinsko mejo med občinama Moravske Toplice in Dobrovnik; Občina Dobrovnik/Dobronak je že narodnostno mešana – v njej složno živijo Madžari in Slovenci, pa tudi nekaj družin Romov). Čeprav je prav za to občinsko mejo – Gjørndrdolom – le kakih dvesto metrov naprej prva vas še slovenska. To so Strehovci, ki sodijo (tako so se ljudje pač odločili ob delitvah oziroma odločitvah za novo nastale občine v Sloveniji v prvi polovici devetdesetih let) v dobrovniško občino, čeprav spadajo že nekaj stoletij v bogojinsko župnijo. O vsem tem in še o mnogih zgodovinskih dejstvih nam priča tudi knjiga škofa dr. Jožefa Smeja z naslovom Strehovci. Selišče. Strelci. Župnija Bogojina, Občina Dobrovnik, 2009.

Skupaj z mojo prijateljico in pohodnico psico Sabo, njeno ime vsebuje več pomenov, zato ga je takega tudi dobila, sva najprej naletela v sicer ob umazani potočni vodi (ki so jo pred nekaj leti »varuhi okolja«, v bistvu pa so s svojimi dejanji usmrajevalci le-tega, saj so v Lipnici pokosili vso vzrast, ves šaš, vse ločje, ki očiščuje vodo), na lep par belih čapelj, ki jih v tem zemljepisnem kotu Prekmurja, ko se nekako Goričko preveša v ravenski in dólinski svet, redko vidimo. Zagledala sva jih ob robu malega loga, nekaj sto metrov stran od naju. Ko sta začutili morebitno nevarnost, sta se pomaknili čez brežino k rečici, da bi se pred neznančema, ki sta se jima približevala, skrili. Nato sta se nama dvakrat ali trikrat z lahnimi preleti oddaljili v smeri proti mostu na državni cesti, ki pripelje z avtoceste Maribor-Lendava in vodi proti Bogojini in po Bogojini navzgor v Plečnikovo cerkev Gospodovega vnebohoda, levo v Moravske Toplice in Mursko Soboto, desno pa v Dobrovnik in še naprej v Lendavo (t. i. severna cestna povezava med Sóboto in Lendavo). Poleteli sta v lahnem, prelepem letu in nama pokazali, kako lepo, elegantno se umakneš nekomu, ki ga ne poznaš ali ki se ga zaradi njegove vsiljive radovednosti želiš znebiti. »Le naj se imata radi, naj živita še dolgo svoje skupno, srečno življenje,« sem pomirjal psico, ki sta jo čaplji s svojimi oddaljevanji zelo vznemirjali. In kot da bi me razumela, je res postala mirna, ubogljiva, zopet moja.

A ne za dolgo. Za dolgo ni ostala »moja«. Zavohala je namreč njun hod čez brežino, sled med logom in vodotokom. In kmalu sva našla vzrok, zakaj veliki beli čaplji nista bili v vodi ali tik ob njej, temveč onkraj rečne brežine. Ob koncu majhnega loga tega levega brega Lipnice, po katerem sva hodila, le kakih deset metrov od vode, sva namreč v njem opazila kup odvrženih

predmetov, med njimi največ smeti, torej stvari, ki niso več za rabo. Smeti, smeti v krajih, kjer jih redno in sorazmerno poceni za to usposobljena podjetja odvažajo od gospodinjstev vsaka dva tedna. Napotila sva se k izstopajoči človekovi provokaciji narave, k tej umazaniji, k temu podtaknjenemu kupu bogve česa vse v mladem logu. Šla sva k njemu, k tej zdaj že nekaj časa z dežjem prepojeni in z gozdnimi – iz gozdne prsti prodirajočimi, neke vrste »praživalmi« obiskovani - odvrženi in (po njihovem nekdanjem lastniku) nezaželeni navlaki. Ko sva prišla do njega, sva spoznala, da to ni le »grmada« umazanije, temveč tudi velika barabija človeka, njihovega lastnika, ki je vse mogoče stvari sem, v ta prelepi, božji predel panonske lepote, čeprav – kot že rečeno - po rahlem smradu zaudarjajoče rečice, pripeljal in jih odvrzel.

Med odvrženimi predmeti sva našla tudi precej z mokroto prepojenih knjig. Med njimi npr. tudi naslednje (naštete so kronološko, po času nastanka): Knjiga o Slomšku. Zbornik ob stoletnici smrti. Sestavila: Janez Poljanec in Franc Hrastelj. Mohorjeva družba v Celju. Celje 1962. Jean Hougroun: Nazaj v Kandaro. Roman. Zbirka žepnih romanov »Ljudska knjiga«. Prešernova družba v Ljubljani 1966. Anthony Quinn: Izvirni greh. Druga izdaja. Cankarjeva založba 1976. Anton Nadrah: Odrešenik Jezus Kristus. Ob 1950-letnici našega odrešenja. Ljubljana – Stična 1984. Janez Jenko: Mednarodno leto miru in ruske izpovedi. Župnijski urad Želimlje. Ljubljana 1986. Alojzij Turk: Škof Janez Gnidovec. Zbirka Naši ljudje 2. Mohorjeva družba v Celju. Celje 1992. Idr.

Zdaj jih – najdene in rešene – skušam (po)sušiti, malo na soncu, kolikor ga je – panonskega – v tem poznem jesenskem času še ostalo, malo ob štedilniku oziroma ob peči. Upam, da mi bo uspelo in da se bo tisoč in več knjigam na policah v moji dnevni sobi prihodnje leto pridružilo še nekaj »novih«, sicer že precej izdelanih, a srečno rešenih monografij iz majhnega obrečnega gozdnega sestoja ob Lipnici. Do katerega sta me pripeljali veliki beli čaplji; najbrž par, močno zaljubljen in mlad. Samec in samica.

Čaplje, predvsem sive, manj bele, bralci te žalostne zgodbe verjetno poznate. Želim vam, da bi jih še bolje spoznali in da bi jih ob kakem vodnem toku, v prelepem, čistem okolju, tudi videli in občudovali. Njihovo lepoto, eleganco pri preletih, medsebojno ljubezen in zvestobo, pa seveda njihova »odkritja«, s katerimi človeka pripeljejo celo do pravih bogastev, v mojem primeru do manjše grmade, na vrhu katere so bile zavržene, v vsebinskem pogledu zelo vredne knjige.

Jože Vugrinec

Podjetje Panonska vas d.o.o. prejelo priznanje Pomurske turistične zveze za razvoj turizma v Pomurju

V začetku decembra se je v Lendavi odvijalo 20. Srečanje pomurskih turističnih delavcev, v okviru katerega je Pomurska turistična zveza podelila priznanja, plakete in kipec štorklje najzaslužnejšim na področju turizma. Priznanje za doprinos k turizmu v regiji je iz naše občine prejelo podjetje Panonska vas d.o.o., ki je v zadnjih letih bistveno vplivalo na razvoj turizma v Pomurju.

Utemeljitev nagrade je njihova konkurenčna prednost in apartmajsko naselje zgrajeno s tradicionalno gradnjo in uporabo naravnih materialov kot so les, glina in trstika. Navedeni naravni elementi dajejo posebno domačnost in toplino in njihovi gostje lahko res dobro začutijo Prekmurje.

Ob prejemu priznanja smo se pogovarjali z ustanoviteljem podjetja Matevžem Kadišem Matkom, ki nam je zaupal, da bodo kmalu zaključene vse 3 načrtovane investicijske faze in bo vse zaključena celota. Takrat bodo lahko ponudili še marsikakšen turistični produkt.

Povprašali smo ga še sledeče.

Kakšno je obstoječe sodelovanje podjetja Panonska vas d.o.o. z lokalno skupnostjo?

Sodelujemo z vsemi okoliškimi turističnimi ponudniki, ki so pripravljeni sodelovati. Gostje so zelo zadovoljni in pozitivno presenečeni nad kulinarično in vinsko ponudbo destinacije Moravske Toplice z okolico. Moram poudariti, da je sodelovanje s t.i. »magneti« turizma (oboje terme) dobro, predvsem glede koriščenja bazenskih vodnih površin. Tudi z lokalnimi oblastmi je odnos dober in si želimo, da se ohrani tudi v prihodnje.

Katere so novosti v 2015 in smernice za 2016?

Letošnja novost je ureditev vodne površine ob apartmajskem naselju in ureditev okolice. Pridobili smo gradbeno dokumentacijo za izgradnjo centralnega objekta, ki se bo izgradil v 2016. Tako se bodo v celovito ponudbo stekle vse 3 zaključene faze (prva faza apartmaji, druga faza vodne površine in tretja faza centralni objekt).

Dosti energije vlagamo v promocijo team buildingov, podjetja se rada odzovejo in pri nas izvajajo team buildinge, ki jih popestrimo z lončarsko delavnico, raftingom po reki Muri in drugimi lokalnimi posebnimi doživetji.

Struktura vaših gostov?

Začetni plan poslovanja in trženjski plan se tudi odražata v strukturi gostov, saj smo prvenstveno želeli biti prisotni in prepoznavni doma, na slovenskem trgu. K temu je pripomogla spletna stran in vedno pogostejše sodelovanje z najrazličnejšimi slovenskimi komercialnimi in turističnimi portali ter slovenskimi turističnimi agencijami, kasneje pa tudi z mednarodnimi portali (Booking.com, Novasol) ter večjimi mednarodnimi turističnimi agencijami.

Navdušen sem nad pomočjo Sanje Kropec, ki vodi trženje v Panonski vasi, ter se uspešno rokuje z novimi pristopi trženja s podporo novih tehnologij.

Tuji gosti tako prihajajo iz različnih držav (države bivše Jugoslavije, Slovaška, Češka, Madžarska, Avstrija, Nemčija, Švica, Portugalska, Francija, Izrael, Amerika, natančneje – veliko je Prekmurcev zdomcev, ki se radi vrnejo v rodno domovino, regijo na oddih).

V čem vidite še vašo prednost?

Naši gostje spadajo med aktivne turiste, radovedneže, ki radi samostojno raziskujejo Prekmurje. Predvsem pa je pomembno dejstvo, da se radi vračajo.

Najlepše je, ko rečejo: »Tu pa sem res začutil Prekmurje!«

K temu pripomoreta mir in prekmurska ravnica.

Naši gostje so mobilni (avtomobil in kolo) in smo zato dobra izhodiščna lokacija za raziskovanje destinacije in regije. Gostje sami odkrivajo lokalne ponudnike in znamenitosti. Seveda pa jim gre to lažje od rok s pomočjo TIC Moravske Toplice, kjer dobijo želena navodila in turistično gradivo.

JB

Tradicionalne koline v Prosenjakovcih

Koline so nekoč štejele za pravi praznični dogodek. Našim prednikom to ni bilo le preprosto, običajno opravilo, saj je vsako dejanje imelo svojo posebno vlogo in pomen. V soboto, 28. novembra 2015 so v Prosenjakovcih potekale že druge tradicionalne koline. Člani lokalnega kulturno-turističnega društva Ady Endre so ob sodelovanju z MNSS Občine Moravske Toplice in samoupravo naselja Magyarszombatfa predstavili tradicionalne koline in predelavo mesa domačega prašiča. Udeleženci so se pred velikim poslom zjutraj ogrevali z žolco in finim domačim žganjem. Pogumni moški so prijeli prašička, mesar pa ga je urno zabodel. Nato je sledilo smojenje s slamo, nato pa čiščenje in razkosanje. Dela je seveda bilo dovolj za vse udeležence. Pripravili so sestavine za krvavice in jih seveda tudi napolnili, ocvrli so mast in iztisnili tudi ocvirke. Tudi gospodinje so imele veliko opravkov v kuhinji, saj so spekle kri ter pripravile tradicionalne jedi kolin: golaž in jetrca za kosilo, za večerjo pa kisló zelje s svežim mesom, pečenko ter krvavice in jetrnice. Celodnevnemu pridnemu delu in kolinam je sledilo večerno druženje. Začelo se je s šilcem žganja in lej ga: končalo se je s klobaso...

Hagyományos disznóvágás Pártosfalván

A disznóvágás egykor ünnepszerű eseménynek számított. Őseinknek nem csak egy egyszerű, rutinos tevékenységet jelentett, hanem minden mozzanatnak megvolt a maga szerepe, fontossága. Szombaton reggel, 2015. november 28-án sor került a második hagyományos disznóvágásra, ez alkalommal Pártosfalván. A helyi Ady Endre Művelődési és Turisztikai Egyesület és társszervezője, a Moravske Toplice Községi MNÖK, valamint Magyarszombatfa önkormányzata közreműködésével bemutatták a házisertés hagyományos levágását és a hús feldolgozását. A résztvevők reggel kocsonyával és finom hazai pálinkával melegítettek be a nagy munkára. A böllér megszurta a disznót, amelyet a bátor férfiak lefogtak, utána következett a disznó porzsölése szalmával, tűzzel. Ezt követően jöhetett a tisztítás, majd pedig a boncolás, feldarabolás. Munka az akadt bőven, mindenki a maga módján besegített a tennivalókba. Előkészítették a hurrkához való alapanyagokat, megtöltötték a hurrkát, kisütötték a zsírt és kiszorították a tepertőt. Az asszonyoknak is akadt elég munkájuk a konyhában, hiszen megsütötték a disznóvért, elkészítették a régi hagyományos menüsört, ebédre pörköltet és májat, az esti disznótoros vacsorára pedig húsos káposztát, peccsenyét, kásás- és véres hurrkát. Az egész napos munkát és a disznótort esti mulatozással zárták. Egy pálinkával kezdődött minden, s lám klobász lett a végén...

Sezonska gripa in cepljenje

V Sloveniji smo že zaznali posamezne primere gripe, kar pomeni, da v prihodnjih tednih lahko pričakujemo povečevanje števila obolelih z gripo. Kakšna bo letošnja sezona gripe, je nemogoče napovedati. Običajno pa je vsako leto vrh sezone gripe konec januarja oziroma februarja, ko beležimo največje število obolelih.

Preprečevanje gripe

Gripa je zelo nalezljiva bolezen in virus se z lahkoto širi med prebivalci. Po ocenah zanjo vsako sezono zbolijo od pet do 10 odstotkov prebivalcev, kar je zelo veliko. Za preprečevanje širjenja je priporočljivo upoštevati tri enostavna pravila:

- ostati doma, če zbolimo in bi lahko imeli gripo;
- temeljito in pogosto si umivamo roke in pri kihanju ali kašljanju si usta pokrijemo s papirnati robčkom za enkratno uporabo ali kihamo/kašljamo v rokav.
- najučinkovitejša zaščita pred gripo pa je vsakoletno cepljenje.

Ogrožene skupine zaradi okužbe z gripo

Cepljenje priporočamo vsem prebivalcem, še posebej pa ogroženim skupinam:

- starejšim od 65 let,
- kroničnim bolnikom in njihovim družinskim članom,
- majhnim otrokom (od šest mesecev do drugega leta starosti) in njihovim družinskim članom,
- nosečnicam in družinskim članom,
- posameznikom, ki čakajo na sprejeme na bolnišnično zdravljenje
- zdravstvenim delavcem, ki so pri svojem delu izpostavljeni nevarnosti okužbe ali pri delu lahko prenesejo okužbo na druge osebe,
- drugim delavcem v nujnih službah, ki so pomembni za delovanje različnih dejavnosti.

Virusi gripe se stalno spreminjajo, zato se spreminja tudi cepivo, ki je vsako leto pripravljeno tako, da ščiti proti virusom, ki bodo predvidoma krožili v prihajajoči sezoni. Cepiti se je treba vsako leto z enim odmerkom cepiva, za otroke mlajše od devet let, ki se prvič cepijo proti gripo, sta potrebna dva odmerka. Zaščita se vzpostavi približno dva tedna po cepljenju in traja več mesecev, postopoma upada in je po enem letu lahko že prenizka.

Cepljenje proti gripo ščiti tako pred boleznijo kot tudi pred morebitnimi zapleti, ki gripo spremljajo. Bolezen pri mladih bolnikih brez kroničnih bolezni večinoma poteka kot nekajdnevno vročinsko stanje z znaki obolenja dihal in bolečinami v mišicah in sklepih. Pri ogroženih skupina prebivalstva pa bolezen

lahko poteka s težjo klinično sliko s pogostimi zapleti (kot so virusne in bakterijske pljučnice) in tudi z višjo smrtnostjo. Pri omenjenih skupinah cepljenje zmanjšuje tveganje za hospitalizacije in tudi smrt zaradi bolezni same ali njenih zapletov.

Precepljenost proti gripo se zmanjšuje

V Sloveniji je precepljenost proti gripo zelo nizka in je med najnižjimi v EU. Prejšnjo sezono je bilo pri nas cepljenih rekordno malo ljudi - le dobrih 68.000 oseb (podatki o cepljenih po posameznih regijah so v tabeli), kar je precej manj kot pred približno 10-imi leti, ko se je proti sezonski gripo cepilo skoraj 200.000 prebivalcev.

Zaskrbnjuječ je trend precepljenosti, saj se število cepljenih vsako leto zniža. Prav tako se zadnja leta znižuje delež cepljenih v najbolj ogroženi skupini prebivalcev, to je med starejšimi od 65 let, ki je lani znašal le še dobrih 10 odstotkov, kar je daleč od cilja Svetovne zdravstvene organizacije, da bi bil delež cepljenih proti gripo v skupini nad 65 let (in drugih rizičnih skupinah) kar 75 odstotkov. **S povečanjem precepljenosti pri teh skupinah bi lahko preprečili težje poteke bolezni in številne zaplete, pa tudi marsikatero smrt.** Zato bi bilo v Sloveniji treba dodatno spodbuditi cepljenje proti gripo, predvsem rizičnih skupin in zdravstvenih delavcev.

Kje se izvaja cepljenje?

Cepljenje se izvaja pri izbranih zdravnikih in v ambulantah na območnih enotah NIJZ po celi Sloveniji. V Pomurju:

NIJZ OE Murska Sobota, Arhitekta Novaka 2b, 9000 Murska Sobota

Delovni čas za antirabično obravnavo in cepljenja po indikacijah:

Ponedeljek, sreda, petek: od 7.00 do 10.00.

Za **samoplačniška cepljenja** se je potrebno naročiti. Telefonska številka za naročanje: 02 53 02 140. Naročite se od ponedeljka do petka med 7.00 in 12.00 uro.

Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ)

Prva Miklavževa trgateg pri družini Klar v Bogojnskih goricah

Grozdje obirali pri eni stopinji Celzija

Megleno sobotno jutro, 5. decembra dan pred godom svetega Miklavža je bilo v vinogradu pri družini Klar v Bogojnskih goricah nad vasjo Bogojina nad vse veselo, kajti vinogradniška družina Klar se je odločila in skupaj s člani Vinogradniško - sadjarskega društva Filovci, sorodniki, znanci in prijatelji pripravila prvo Miklavževo trgateg z jagodnim izborom. Vinogradnik Anton Klar je povedal, da se z vinogradništvom ukvarja že dobrih 15 let in imajo zasajeno 3.800 trsov različnih sort grozdja. Znanje in vinogradniške veščine, kot kletar pa se uči na različnih vinogradniških izobraževanjih, saj je član Vinogradniško - sadjarskega društva Filovci in Turnišče. Predelana vina pa trži po Sloveniji in tujini. Prva Miklavževa trgateg je bila zanj velik izziv, kajti šlo je za velik zalogaj, pri čemer je bilo potrebno v jeseni grozde na tisti pustiti in jih zaščititi pred ptiči, da jih ne bi pozobali. Z mrzlim vremenom so se grozdne jagode sicer obstale na trsu. Družina Klar je za prvo Miklavževo trgateg pustili 600 trsov grozdja traminca, 300 kaberne sovinjon in 300 trsov modri pinot. Po jutranjem obilnem zajtrku so se trgači odpravili na prvo Miklavževo trgateg, saj je bilo za vse veliko doživetje, saj so se lotili obiranja poznega zimskega grozdja. Brž, ko so se razporedili med vrste v vinogradu, še se je zaslislala lepa domača ljudska pesem in vriskanje, kar se vsekakor spodobi za trgateg. V začetku jim je sicer pri obiranju pri 1 stopinji Celzija delalo malo preglavic megla, a že dopoldne je trte v vinogradu obsijalo sonce. Tako so trgači obrali 600 kilogramov rdečega in 600 kilogramov belega grozdja. Prvo obrano grozdje je Anton Klar pripeljal iz vinograda do stiskalnice in že se je začelo stikanje prvih Miklavževih sladkih grozdnih jagod. Sledila je prva ocena meritve, ki je pokazala, da je grozdje zdravo in veliko grozdne sladke kisline. Z meritvijo se je ocenjevala sladkorna stopnja, ki je pokazala, da je imel prvi sladki Miklavžev mošt 180 oksijev sladkorne stopnje. Obrane grozdne jagode so sproti stiskali v stiskalnici, nato pa so mošt nalili v lesene sode, kjer bo mošt vrel in dozorel v mlado Miklavževo vino. Sodeč po dobrem in zdravem grozdju bo to ena od dobrih vinogradniških letin, saj bo vinogradnik Anton vsak dan nadzidal in negoval Miklavževo vino, vse tja do začetka februarja 2016, ko se bo mošt spremenil v mlado

Prva Miklavževa trgateg pri družini Klar v Bogojnskih goricah.

Vinogradnik Anton Klar ponosen na prvo Miklavževo trgateg.

vino. Vsi, ki so se udeležili prve Miklavževe trgateg pri družini Klar v vinogradu Bukojna, ki spada v Prekmurški vinski okoliš, so spoznali dobre lastnosti, da so tudi pozne trgateg v vinogradu tudi lepe in prijetne, pa čeprav se je ob takih trgateg potrebno malo bolj obleči, a kljub temu je bila idilika med vinogradi tisti dan lepa in nepozabna. Ostali so prijetni spomini na prvo Miklavževo trgateg pri družini Klar, kar se bo prav gotovo zapisalo v vinogradniško kroniko družine in Vinogradniško - sadjarskega društva Filovci.

J.Ž.

Gospa Marija Nemeč, vse najboljše!

104. rojstni dan najstarejše občanke

Župan Alojz Glavač, direktorica občine uprave Občine Moravske Toplice Martina Vink Kranjec in predstavnica KS Moravske Toplice Cveta Davidovski so obiskali najstarejšo občanko - gospo Marijo Nemeč iz Zgornjih Moravcev, ki je 4. decembra praznovala 104 let.

Ob njenem osebnem prazniku so ji izrekli čestitke, ji zaželeli življenjske moči in poklonili darilo.

Marija Nemeč je rojena leta 1911 v kmečki družini. Ker je doma za obnovev kmetije denarja primanjkovalo, je takoj po poroki odšla v Francijo in delala na farmah. Zatem se je preselila v Pariz, nedaleč v stran od katedrale Notre Dame, kjer je delala pri premožnejših meščanih.

Po 49 letih je ponovno obiskala Zgornje Moravce, pred osmi leti pa se je vrnila iz Francije nazaj v Prekmurje na svojo domačijo in k nečakinji Ireni Černela, ki danes lepo skrbi zanjo.

Pomurje bogatejše za novo nagrajenko Prešernove nagrade za delo

Jasmina Horvat iz Mlajtincev prejela Prešernovo nagrado za delo

V Mlajtincih je doma 26 letna Jasmina Horvat, ki je v sredo, 9. decembra letos (2015) prejela na Univerzi v Ljubljani na Biotehnični fakulteti Prešernovo nagrado za delo. Jasmina je osnovno šolo obiskovala v Bogojini. Po končani osnovni šoli se je vpisala in obiskovala Gimnazijo Ljutomer. Po uspešno končani Gimnaziji Franca Miklošiča v Ljutomeru je nadaljevala študij na Biotehniški fakulteti v Ljubljani, tam se je vpisala v bolonski študij agronomije smer hortikultura. Po treh letih bolonskega študija je postala diplomirani inženir hortikulture Nato se je naprej vpisala v dvoletni nadaljevali študij, da postane magistra hortikulture. Med študijem je opravljala razno prakso, nazadnje je tudi opravljala prakso v hortikulturnem centru Bilje pri Novi Gorici. Po dveh letih je končala magistrski študij in zagovarjala magistrsko nalogo in lansko leto decembra dobila svoj naziv magister inženir hortikulture. Pri svojem študiju je spoznala vrsto novosti s področja umetnih gnojil, sestavo, njihovo delovanje, vpliv na okolje. Spoznavala je razne rastline, tudi orhideje, njihovo sestavo, snovi iz katerih potem poženejo poganjke iz katerih potem zrastejo rastline, skratka vse kar je povezano z naravo. V času pisanaja magistrske naloge sta ji bila mentorja prof. dr. Robert Veberič in prof. dr. Marjana Jakše. Prešernovo nagrado za delo je Jasmina Horvat prejela za svojo magistrsko nalogo pod naslovom Vsebnost antocianov in drugih fenolnih snovi v poganjkih špargljev (*Asparagus officinalis* L.) različnih sort. Prešernovo nagrado za delo ji je podelil dekan prof. dr. Davorin Gazvoda. Sedaj, ko že ima tako velik naziv se Jasmina s tem nikakor ne hvali, kajti v dolgih letih svojega študija je bilo dosti odrekanih, trdega dela, učenja in vse to se ji nazadnje obrestovalo in upa, da bo tudi sedaj za njo spet novi izziv na področju zaposlitve v Pomurju ali kje drugje v Sloveniji. Ker bi še rada stopila na višje stopničke svoje izobrazbe bi si sedaj rada zaslužila nekaj denarja, da bi se lahko vpisala v doktorski študij s svojega področja. Delo bo iskala v raznih raziskovalnih ustanovah, laboratorijih ali kjer drugje na področju hortikulture.

J.Ž.

Jasmina Horvat iz Mlajtincev prejela Prešernovo nagrado za delo.

Prva adventna razstava društva Ceker

Društvo Ceker Fokovci je zadnji vikend v novembru, ko smo prižgali prvo svečko na venčku, pripravilo prvo adventno razstavo. Na razstavi so svoje izdelke predstavljala kar tri društva, in sicer: KTD Ceker Fokovci, TD Martin Martjanci in Večetnično, kulturno, izobraževalno turistično in športno društvo Bakovci.

Na razstavi so na ogled postavili več kot štirideset različnih in unikatnih venčkov, ki so jih izdelali sami skupaj z najmlajšimi člani društva. Razstavljenе venčke so izdelovali dva večera in ta čas izkoristili tudi za druženje različnih generacij, kar je bil po besedah predsednice KTD Ceker Kornelije Kianec tudi glavni razlog za delavnice oziroma razstavo.

Uporabljali so večinoma le naravni material, kot je breza, veje smreke, mah, orehi, pokovko, suho listje in cvetje. Seveda pa so dodali tudi sveče.

Prostovoljne prispevke, ki so jih zbrali s prodajo izdelkov, bodo namenili za obdarovanje otrok za božič, kar bodo letos naredili že devetič.

Anja Vučklič

Folkloristi KUD József Attila Motvarjevci nastopali v Pécsu in v Lendavi

Člani folklorne skupine József Attila Motvarjevci smo 12. septembra 2015 častno zastopali madžarsko manjšino Republike Slovenije v Pécsu na Madžarskem, na Festivalu zamejskih madžarov. Festival je bil letos organiziran že 24. zapovrstjo, s strani Zveze za zamejske madžare (Határonkon Túli Magyarokért Alapítvány). Razine kulturne prireditve in nastopi so se vrstili med 24. avgustom ter 12. septembrom. V Pécsu smo nastopili kar dvakrat, prvič na glavnem trgu, nato pa še na gala večeru. Obakrat smo poželi uspeh s koreografijo ljudskih plesov iz Železne županije ter s plesi iz Hetésa, pod mentorstvom Rudolfa in Alenke Toplak. Poleg odlične izkušnje, ki nam bo nedvomno še dolgo ostala v spominu, so se spletle vezi s skupinami iz Ukrajine, Avstrije, Srbije..., ki jih bomo ohranili in negovali še naprej. 6. novembra 2015 je folklorna skupina nastopila na gala večeru, ob 40. obletnici organiziranega delovanja Pomurske madžarske narodne skupnosti, ki je potekala v prostorih gledališke in koncertne dvorane v Lendavi. Kot častni gostje so imeli govor Ferenc Horváth, Predsednik Sveta PMSNS, Dr. Miro Cerar, predsednik Vlade Republike Slovenije in Viktor Orbán, predsednik Vlade Madžarske. Med nastopajočimi so bili ljudski pevci, citrarska skupina, recitatorji, plesalci, s skupno produkcijo pa smo se predstavili folklorna skupina KUD József Attila iz Motvarjevcev ter folklorna skupina Muravidék iz Lendave. Iz te združitve sta obe skupini odnesli nova znanja in izkušnje. Po odlično izvedenem nastopu smo vsi bili mnenja, da tovrstno združitev dveh folklornih skupin bomo še kdaj ponovili.

Zapisała: Natalija Novak,
članica KUD József Attila Motvarjevci

Pécssett és Lendván a szentlászlói József Attila ME néptáncosai

2015. szeptember 12-én a szentlászlói József Attila Művelődési Egyesület tagjai képviseltük a Szlovén Köztársaságban élő magyar nemzeti közösséget Pécssett, a Határon Túli Magyarok Fesztiválján. Az idei már a 24. hagyományos fesztivál volt a Határonkon Túli Magyarokért Alapítvány szervezésében. A kulturális rendezvények és események augusztus 24-től szeptember 12-ig követték egymást. Mi Pécssett kétszer szerepeltünk, egyszer a főtéren, majd pedig a galaesten. Toplak Rudolf és Alenka mentorok vezetésével Vas megyei és hetési táncokat mutattunk be, és mindkét szereplésünkkel nagy sikert arattunk. A rendkívüli,

egy életre szóló élmény mellett baráti szálak alakultak ki a kárpátaljai, a burgenlandi, a vajdasági és más csoportokkal. Ezeket a kapcsolatokat a jövőben is ápolni kívánjuk.

Táncsoportunk 2015. november 6-án szerepelt a Muravidéki Magyar Nemzeti Önkormányzati Közösség működésének 40. évfordulója kapcsán, a lendvai színház- és hangversenyteremben szervezett galaesten, amelynek ünnepi szónoka Horváth Ferenc, az MMÖNK Tanácsának elnöke, dr. Miro Cerar, a Szlovén Köztársaság miniszterelnöke és Orbán Viktor Magyarország miniszterelnöke volt. A szereplők között voltak népdalkörök, citera együttesek, szavalók és táncosok, továbbá bemutatkozott a szentlászlói József Attila Művelődési Egyesület folklorcsoportja és a lendvai Muravidék néptáncsoport is, amelyek a rendezvényről új ismeretekkel és tapasztalatokkal térhettek haza. A kitűnő közös szereplést követően egységesen az a vélemény alakult ki, hogy a jövőben is érdemes megismételni a két néptáncsoport együttes szereplését.

Lejegyezte: Novak Natalija,
a szentlászlói József Attila ME tagja

Adventni sejem v Domu starejših Rakičan

Pridih adventnega časa so ustvarili tudi v največjem in najstarejšem pomurskem domu za starejše v Rakičanu, so v petek, 27. novembra tam pripravili tradicionalni adventni sejem in tako stanovalcem pričarali čudovito predbožično in prednovoletno vzdušje. Na sejmu, katerega je pripravila delovna terapija, ki srbi za svoje stanovalce, da se več gibljejo. S ponudbo svojih izdelkov so sodelovali medicinarstvo Celec iz Murske Sobote, vrtnarija Kurbus iz Melov, ki se je predstavila z »božičnimi zvezdami« in adventnimi venčki, čebelarstvo Kovač iz Bakovcev, člani Turističnega društva Martin Martjancev, so za stanovalce in zaposlene v avli doma pripravili tradicionalno adventno delavnico za izdelavo božično - novoletnih aranžmajev in adventnih venčkov. Vse kar so naredili na delavnicah bodo adventni venčki in novoletni aranžmaji bodo krasili sobe stanovalcev doma. V toplem adventnem razpoloženju so nekateri obujali spomine na mlada leta, ko so še živeli na svojih domovih. Na sejmu je sodelovala tudi domska kuhinja, ki je pripravila okusne medenjake, h katerim se je prileglo kuhano vino in topel čaj z božičnimi dišavnicami. Za popestritev živahnega vzdušja sta z glasbo v živo poskrbela muzikanta s harmoniko. Ob tej priložnosti so tudi postavili božično jelko, ki bo krasila avlo doma starejših in vsem skupaj lepše prihajajoče praznične dni.

J.Ž.

Župnija Bogojina je pripravila Miklavževanje

Ob godu svetega Miklavža je tudi župnija Bogojina na pred večer, ko goduje sveti Miklavž so v soboto, 5. decembra v župnijski cerkvi v Bogojini pripravili Miklavževanje za najmlajše. Svetega Miklavža je ob prihodu v cerkev najprej pozdravil župnik župnije Bogojina Stanislav Zver, ki je spregovoril o tem velikem dobrotniku, ki je bil tudi škof, imel je najraje otroke in zato tudi vsako leto ta svetnik obdaruje najmlajše. Ob prihodu je najprej zapel nekaj pesmi otroški pevski zbor Bogojina. Nato je sveti Miklavž pozdravil najmlajše in njihove starše. Miklavž je najmlajše vprašal, če radi molijo, če obiskujejo svete maše. Otrokom je položil na srce, da naj molijo za lačne otroke tam kjer prevladuje vojna in za tiste, ki živijo v pomanjkanju in v stiski. Še preden jim je škof razdelil darila so vsi skupaj zapeli pesem »Angelček moj« in zmolili molitev »Zdrava Marija«. Miklavž je tudi s seboj pripeljal angelčke, kateri so mu pomagali pri obdarovanju otrok. Ob koncu so vsi otroci zadovoljni odšli skupaj s starši na svoje domove, še prej pa jim je Miklavž zaželel vesele božične praznike in Srečno novo leto.

J.Ž.

Župnija Bogojina je pripravila Miklavževanje.

Živali v zimskem času

Zima je pred vrati, prav tako pa so tu že prvi mrzli dnevi. Medtem ko se mi radi zadržujemo notri, na toplem, s svojimi najdražjimi pa veliko živali ostaja zunaj samih, na mokrem in mrzlem. Zato je toliko bolj pomembno, **da jim zagotovimo suho, toplo in varno zavetje**, da bodo čim bolj znosno preživele zimo, ki je pred nami.

Psom zagotovimo toplo zavetje s hiško, ki mora biti izolirana in dvignjena od tal, da preprečimo vdor vlage, v notranjost hiške pa jim namestimo suho odejo. Mačke se v hladnih dneh raje zadržujejo v hiši na toplem, kjer brezskrbno spijo. Če so mačke zunanje, pa jim zagotovimo suho zavetje, kotiček, kjer se lahko ogrejejo. Tudi ostale domače živali težko prenašajo hud mrz, zato jih pozimi namestite v tople, svetel, suh in čist hlev. Seveda ne smemo pozabiti na možnost izhoda oz. dovolj gibanja.

Ne pozabimo redno, večkrat na dan menjavati vode, saj bo ob nizkih temperaturah hitro zmrznila. Ker živali čez zimo potrebujejo več kalorij za vzdrževanje telesne temperature, jim priskrbimo bolj kalorične obroke in jim tako olajšajmo spopadanje z najhujšim mrazom.

Zagotovimo jim tudi mir. V decembrskem času živalim, pa tudi velikim ljudem, predstavljajo velik stres petarde in druga pirotehnična sredstva, ki so ponekod še zmeraj zelo priljubljena. V tem času zaradi pokanja veliko živali v paniki zbeži od doma in pogosto potem ostane izgubljenih, ne malo pa jih pristane pod kolesi avtomobilov. Zelo trpijo živali, ki so zaprte ali privezane in se ne morejo nikamor umakniti, predvsem psi in hlevske živali. Ves ta strah in nesrečne dogodke

bi enostavno preprečili s tem, da uživamo v veselem decembru brez nepotrebnega in motečega pokanja.

Prav tako je to čas, ki ga preživimo s svojimi najdražjimi in se z njimi poveselimo, tudi z obdarovanjem. Pri tem pazimo, da ne bodo zaradi našega obdarovanja trpele živali. Veliko ljudi ne ve, da določena kozmetična podjetja svoje produkte testirajo na živih živalih. Žal so te stvari skrite javnosti in se o tem ne govori. A na srečo je vedno več podjetij, ki na živalih ne testira – ta podjetja najdemo na belem seznamu. Pred nakupom se prepričajte, da s svojim nakupom ne podpirane nepotrebnega mučenja živali. Nikakor pa svoje prijatelje in znance ne obdarujte z živalmi. Živali so živa bitja in ne darilo! Pogosto slišimo, da ob praznikih otroke razveselijo z nakupom živali. Pri tem pa pozabijo, da je žival odgovornost, ki zahteva naš čas, našo pozornost in skrb. In veliko teh živali, ki so bile »presenečenje«, se potem otroci, pa tudi odrasli, naveličajo in postanejo nezaželeni. Ker so jim odveč, na koncu pristanejo kot zavržene ali pa kje privezane in osamljene, kjer se nihče več za njih ne zmeni.

Izkoristimo praznične dni za nekaj dobrega in ustvarimo bolj srečne zgodbe. Preživimo jih z najbližjimi, ne pozabimo pa tudi na živali, ki so naši najzvestejši zavezniki, pa se tega pogosto niti ne zavedamo. Veliko živali, žal, še vedno živi v izredno slabih razmerah. V Društvu za zaščito živali Pomurja se trudimo, da bi imele vse zagotovljene vsaj osnovne potrebe, a tudi to je ponekod težko doseči. Tudi vi nam lahko pomagate, da bomo v naslednjem letu še naprej delali na tem, da bo čim manj živali trpelo. **Z nakupom naših izdelkov in koledarja boste tako osrečili sebe, svoje bližnje in omogočili marsikateri živali, da vsaj malenkost lepše in lažje zaživi.**

Vsega dobro, ter predvsem veliko mirnih in prijetnih trenutkov, vam želi vaše Društvo za zaščito živali Pomurja!

PIROTEHNIKA? NE, HVALA!

V veseli december smo že dodobra zakorakali. Ta mesec vsekakor ima svoj čar, lepoto, ki je ne premore vsak mesec v letu. Skupaj s tem prazničnim mesecem pa pride tudi nadležno glasno pokanje petard in ostale pirotehniko, strah živali, pobegli psi, mačke, poškodbe...

Pokanje pirotehniko je pogosto zelo moteče za ljudi, kaj šele za živali. Te se močno prestrašijo in zmedejo, veliko jih zaradi občutka ogroženosti poskuša pobegniti. V času pokanja je zato veliko izgubljenih in tudi povoženih živali. Ne trpijo pa samo psi in mačke; krave, ki so izpostavljene močnemu hrupu, dajejo manj mleka, kokoši pa manj jajc.

Namesto strahu in panike zaradi pokanja, privoščimo tudi živalim prijeten december. Recite ne petardam in ostali pirotehniko.

V imenu živali vas pozivam – recite letos pokanju NE. Svoj denar raje namenite v bolj "tople" stvari. Lahko donirate v dobrodelne namene, pomagate zavetiščem za živali, društvom ali posameznikom za katere veste, da potrebujejo pomoč.

Društvo za zaščito živali

Stanislav Čiček po 30 letih vodenja Čebelarstva društva, predaja delo in naloge novemu vodstvu

Pri razvoju in napredku čebelarstva je bilo narejenega veliko

Pred 30 leti je vodenje Čebelarstva društva Moravske Toplice prevzel dosedanji predsednik Stanislav Čiček, doma iz Ivancev, ki se je odločil, da bo dobro in utečeno delo društva predal novemu vodstvu. Za ta korak se je odločil, da po treh desetletjih vodenja Čebelarstva društva Moravske Toplice, da se bo kot čebelar malo razbremenil te pomembne funkcije in se posvetil samo čebelarjenju v svojih čebelnjakih. Kot pravi Stanislav Čiček je v 30 letih vodenja čebelarstva družine postavil pomembne mejnike v razvoju čebelarstva in ohranitev čebeljega zaroda na območju občine Moravske Toplice. V okviru društva je dejavnih 24 rednih in 15 izrednih članov, ki gospodarijo s okoli 2500 čebeljih panjev. V zadnjih 30 letih od kar vodi društvo neumorni čebelar Stanislav Čiček, so v tem času ustanovili novo Čebelarstvo društvo Moravske Toplice (prej so bili vključeni v Čebelarstvo društvo Bogojina). Sicer pa Čebelarstvo društvo Moravske Toplice redno deluje 20 let, pri čemer je v zadnjih letih članstvo ostalo isto, kajti v društvo so predvsem starejši člani, a v zadnjem času opažajo, da se mladi tudi zanimajo za čebelarstvo. V društvu si prizadevajo, da bi osnovne šole in vrtci na območju občine Moravske Toplice dali večji poudarek pri razvoju čebelarstva, predvsem z ustanovitvijo čebelarskih krožkov. Pred leti se je društvo povežalo s šolami in vrtci pri pripravi in organizaciji medenega zajtrka za najmlajše. Čebelarji pridelujejo cvetlični, akacijev in kostanjev med. Veliko čebelarjev pa svoje čebele vozi z raznimi prevoznimi sredstvi na pašo izven občine Moravske Toplice, kajti doma vedno ni za njih pašo. Druga značilnost pa je, da na območju občine Moravske Toplice veliko dobre pašo za čebele, kajti čebelarji opažajo, da čebelarji od drugih čebelarskih društev na njihovo območje vozijo past čebele. V zadnjem času so zabeležili čez 50 kaminov s čebelami iz cele Slovenije, predvsem na akacijevu pašo, kar pomeni, da so odprto društvo. Kot pravi dosedanji predsednik Čebelarstva društva Moravske Toplice, je deset let vodil Čebelarstvo društvo Bogojina in zadnjih 20 let v Moravskih Toplicah. Sedež društva je Lešče 4 Moravske Toplice. Sicer pa je Stanislav Čiček velik čebelarski ljubitelj, sam ima 215 čebeljih družin, katere ima razdeljene na petih lokacijah. Čebele vozi na Goričko, na Pohorje, na kostanjevo pašo, kajti čebelar moraš biti z dušo in srcem ter moraš rad imeti naravo in čebele. Stanislav Čiček je bil eno obdobje tudi registrirani vzrejevalec matic, bil pa je čebelarski preglednik. Čebelarstvo društvo Moravske Toplice tesno sodeluje z Zvezo čebelarskih društev za Pomurje, saj se člani udeležujejo raznih predavanj in strokovnih izobraževanj. Na območju občine Moravske Toplice je razvoj turizma povezan tudi s čebelarstvom, nekateri čebelarji svoj pridelek med prodajajo na tržnici v Moravskih Toplicah, ostali pa doma, večji del tržnih viškov pa prodajo podjetju Medex Ljubljana. Pri odkupu medu od čebelarjev, od kar je društvo vodil Stanislav Čiček je bilo povezovanje z društvom in podjetjem Medex Ljubljana dobro, saj je to podjetje držalo nit sodelovanja in odkupa medu od čebelarjev. Podjetje Medex čebelarjem že od začetka leta nudi sladkor za hranjenje čebel.

Zadnje čase je odkupna cena medu dobra in z njo so čebelarji zadovoljni. Društvo za člane vsako leto pripravi čebelarski piknik. Za moravske čebelarje je bila čebelarska bera v letu 2015 srednje dobra, pojavljala se je topla jesen, pri čemer so bili čebelarji nad njo nadvse zadovoljni, na poljih je zacvetela dišeča ajda, oljna ogrščica in druge medovite rastline, čebele so čebelji prah veselo nesle v čebelje panje. Pozno v jesen pa se čebele pasejo na podornih posevkih, kot je bela in rumena gorjušnica, facelija in ajda za podor. Za čebelarje pa so bile jesenske temperature zelo visoke in čebele so do sredine novembra, še letele in prinašale cvetni prah v čebelnjake, pri čemer je prišlo do kar velikih čebeljih izpadov glede »ropanj«, a to je naravna selekcija, kjer pa čebelarji niso močni in to more preprečiti. Po novem letu, ko bo potekal letni občni zbor Čebelarstva društva Moravske Toplice bodo na zboru članstva izvolili novo vodstvo društva.

J.Ž.

Drugo leto medgeneracijskega branja na OŠ Bogojina

»Če beremo, bomo razumeli, in če bomo razumeli, nam ne bo vseeno« (Darja Groznik, predsednica ZPMS)

Na OŠ Bogojina smo v okviru projekta Medgeneracijsko branje (berejo učenci, starši, učitelji in knjižničarji - poteka pod okriljem Bralne značke in Javne agencije za knjigo RS) brali in se pogovarjali, učenci pa tudi ustvarjali na podlagi knjige Otroci sveta avtoric Janje Vidmar in Benke Pulko.

V ta projekt je letos vključenih 8 učencev (Leon Števančec in Nika Kosi Lovrenčec iz 6. razreda; Žiga Raus, Neja Kosi Lovrenčec in Ajda Barbarič iz 7. razreda; Emeli Šemen iz 8. razreda in Jan Kocet ter Nicky Dervarič iz 9. razreda), 6 staršev (Ksenja Lovrenčec, Andrea Benkovič Šemen, Liljana Raus, Martina Kocet, Lidija Števančec in Srečko Barbarič) in 6 učiteljev (Andrea Benkovič Šemen, Melita Nemeč, Dušan Nemeč, Lea Števanec, Nataša Vrtarič in Marjetka Erdelji).

1. bralno srečanje je bilo 24. 11. 2015 ob 16.30. V dvojicah (starši-učenci, učitelji-učenci) smo na zelo zanimiv, ustvarjalen in poučen način predstavili zgodbe iz knjige Otroci sveta, prav tako tudi države, iz katerih prihajajo ti otroci, in predstavili tudi osebne izkušnje s potovanjem.

Knjiga *Otroci sveta* je kakovostna knjiga, primerna za 2. in 3. triletje in za žlahtno branje tudi odraslim. V lanskem šolskem letu so jo za nagrado prejeli zlati bralci v 9. razredu, uvrščena pa je bila med finaliste za nagrado večernica 2014. Čaka nas še pet srečanj s knjigami, vsak mesec z eno vse do meseca aprila.

Kaj so povedali mladi o branju in bralnem srečanju

Glede bralnega kluba sem bila zelo skeptična, saj so nekatere zgodbe bile res zahtevne. Ker pa sem takšna oseba, ki rada svoje dolžnosti naredi popolno, sem bila na koncu zadovoljna. Z veseljem sem brala knjigo *Otroci sveta*, saj je na nek način realna. Skozi domišljajske zgodbe opisuje resnične razmere v svetu. Brez prečudovitih slik bi bilo branje sigurno težje. Hvala obema, Benki in Janji. Ko sva se z očetom doma pogovarjala o knjigah, me je ves čas bilo strah, saj je bilo to srečanje zame prvo. Skozi pogovor sem se vedno bolj odpirala in ko smo prišli do moje zgodbe, sem se poskušala čim boljše odrezati in mislim, da mi je uspelo. Iz učilnice smo vsi odšli srečni z novimi knjigami v rokah. Komaj čakam naslednje srečanje, saj me ne bo več strah govoriti o svojih opažanjih in občutkih ob branju knjige.

Srečanje je bilo zelo lepo. Veliko smo se med seboj pogovarjali in izražali svoje mnenje. Knjiga je bila zelo zanimiva, a tudi težka. Zelo si se moral poglabiti vanjo. Vsak je lahko izrazil svoje mnenje in vsako mnenje je bilo sprejeto pozitivno. Super je bilo, da smo brali v dvojicah (starejši, mlajši) in se tako tudi pogovarjali. A tudi ostali so se priključili mnenju dvojic. Veliko sem se naučila, tudi o državah, saj smo predstavili tudi najzanimivejše in aktualne posebnosti vsake države. Nekateri starejši so povedali tudi osebne izkušnje o kakšni državi, v kateri so bili.

Zgodbe sem prebrala skupaj z mamo, na spletu sva najprej pobrskali o državah in se nato lotili branja. S skupnim branjem so postajale zgodbe bolj vesele.

Taka srečanja pri nas mladih prebujajo domišljijo in razširjajo besedni zaklad. Mladi se na takih srečanjih povežemo s knjigo in jih začnemo odkrivati še na druge načine, vse do njihovega najglobljega pomena.

V bralnem klubu sem prvič. Ko sem prišel na srečanje, sem se počutil zelo udobno. Pogovarjali smo se o žalostnih in srečnih trenutkih.

Kaj so povedali starejši o branju in bralnem srečanju

Bralni klub je zelo dobra ideja za popularizacijo branja. Vesel sem, da so se naši otroci odločili za vključitev v ta klub. S tem da smo vključeni tudi starši in učitelji, otroci dobijo občutek pomembnosti branja knjig skozi vse življenje, ker smo ob debati o zgodbah v knjigi ugotovili, da se vsi še vedno učimo. Knjiga *Otroci sveta* je bila zanimivo in poučno branje, ob katerem smo spoznali raznolikost možnosti odraščanja otrok po vseh celinah sveta in s tem tudi njihovih stisk. Spoznali smo tudi, da si vsi otroci sveta želijo biti »otroci« in živeti otroštvo ne glede na to, kar jim okolje ponuja.

V bralnem klubu sem že drugo leto, tokrat s svojim sinom. Poznam že potek srečanja, vendar me vsako srečanje vedno znova potegne vase. Tokrat me je še posebej potegnilo, saj

je bila tema zelo zanimiva. Nekatere zgodbe so me pretresle in me niso pustile ravnodušne še nekaj časa.

Otroci sveta je zanimiva zbirka otroških zgodb z različnih kontinentov sveta. Skozi življenjske zgodbe izve bralec veliko o kulturi teh narodov, naravnem okolju, ki nudi otroku slabe pogoje za preživetje. Prav zaradi tega znajo otroci ceniti naravne dobrine, kot so voda in skodelica riža. Močna je tudi povezanost otrok z religijo, ki jih spremlja na vsakem koraku. Avtorici lepo prikažeta, da tudi otroci, ki živijo v ekonomsko bogatem okolju, niso najbolj srečni in zadovoljni, saj so pod močnim vplivom staršev, ki želijo od njih le superlative na vseh področjih, kar pa dela te otroke nesrečne. Knjiga mi je bila zelo všeč.

Zanimivo medgeneracijsko branje. Čeprav težavno branje in razumevanje, ti da čtivo marsikaj v razmislek.

Zgodbe v knjigi so zanimive, vendar tudi težje razumljive. Nekatere si moral prebrati dvakrat. Dale so tudi veliko misliti. Predvsem so nas seznanjale z nam neznanim svetom skozi oči otroka, kar je bilo zame, delno tudi zelo šokantno.

Kaj je povedala mentorica, vodja in koordinatorica projekta

Bilo je zelo dobro in prisrčno srečanje. Vsi smo bili aktivni na različne načine in se veliko naučili drug od drugega. Kar nekaj »novih« staršev in učencev je obogatilo srečanje. Knjiga nas je potegnila in posrkala vase. Uživali smo kljub različnim mnenjem. Vsak je imel možnost povedati, kar je želel, in to smo spoštovali.

»V branju se skriva čarovnija razumevanja vsega.«
(dr. Dragica Haramija, predsednica BZ Slovenije)

Koordinatorica, mentorica in vodja projekta:
Marjetka Erdelji

Priprava zdravih napitkov

V minulih dneh smo se v vrtcu pogovarjali o zdravi prehrani, ki je za predšolske otroke še kako pomembna. Današnji otroci vse preveč posegajo po hrani in pijači, ki ni zdrava, zato smo se v naši enoti odločili, da bomo otroke poučili o tem, kakšna živila je potrebno uživati.

V ta namen smo v vrtec povabili organizatorko prehrane Natašo Kučan, ki je zaposlena v našem zavodu. Našemu povabilu se je prijazno odzvala in nas v sredo, 25. novembra obiskala v našem vrtcu. Namen njenega obiska je bil, da naredi nekaj zdravih zelenjavnih in sadnih napitkov za otroke. S seboj je prinesla mešalnik za sokove, veliko sadja in zelenjave, nekaj tega pa smo priskrbeli tudi vzgojiteljice in centralna kuhinja.

Vsa živila, iz katerih je gospa Nataša pripravljala napitke, smo poimenovali v obeh jezikih, nato pa smo ji z veseljem priskočili na pomoč pri rezanju, ožemanju in strganju. Tako so nastali štirje zelenjavno-sadni napitki, ki so bili različnega okusa in barve. Uporabili smo korenček, peteršilj, jabolka, hruške, mandarine, kislico, motovilec, banane, rdečo peso itd. Prav vse napitke smo z veseljem poizkusili in otroci so bili nad njimi navdušeni.

Ob tej priložnosti se zahvaljujemo gospe Nataši Kučan, da nas je obiskala v našem vrtcu in nas poučila o tem, kako si lahko iz različne zelenjave in sadja naredimo zdrav in z vitamini bogat napitek.

Zapisala in fotografirala vzgojiteljica
Bernarda Koroša Pantović
iz dvojezične enote Prosenjakovci

Egészséges italok készítése

Az elmúlt napokban, az oviban az egészséges életmódról beszélgettünk. Sajnos, az életmódhoz hozzátartozik az egészségtelen táplálkozás, ezért az egészséges táplálkozási szokások kialakítását

már gyermekkorban érdemes elkezdni. Az óvodában a gyerekeknek megmutattuk, hogy milyen élelmiszereket kellene fogyasztaniuk.

Ezért egy táplálkozási szakértőt, Kučan Natašát hívtuk meg az óvodánkba. Szerdán, november 25-én ellátogatott hozzánk azzal a céllal, hogy gyümölcs és zöldség smoothiet készítsen a gyerekeknek. Magával egy smoothie mixert, sok gyümölcsöt és zöldséget hozott. Az óvónők is hoztak otthonról több fajta gyümölcsöt és zöldséget és az ovi konyhájából kaptunk hozzávalókat.

Az összes tápanyagot, amiből Nataša italokat készített, megneveztük mind két nyelven. Segítettünk vágni, reszelni és a mandarin levét kifacsarni. Négy fajta zöldséges-gyümölcsös smoothiet készítettünk és mindegyiknek más volt a színe. Sárgarépát, petrezselymet, almát, körtét, mandarint, sóskát, galamb begy vagyis pap salátát, banánt, céklát használtunk hozzá. Megkóstoltuk az innivalókat, majd mindannyian be kellett, hogy valljuk, hogy ezek kiváló ízű italok.

Ez alkalomból köszönetet mondtunk Kučan Nataša asszonynak, hogy ellátogatott az óvodánkba és hogy felhívta figyelmünket arra, hogy milyen finomat, egészségeset és vitaminnal teli ételmelet italformájában készíthetünk.

Lejegyezte Koroša Pantović Bernarda,
óvónő a Pártosfalvi Kétnyelvű Egység óvónője
Fordította Gal Silvija, pedagógiai asszisztens

Dodajmo praznični mizi kanček zdravega

Praznična miza je del tradicije. Običajno je bogato obložena z različnimi jedmi. Prednost dajmo tradicionalnim jedem. Prazniki so tudi priložnost, da poskusimo kaj novega, mogoče tudi manj znanega. Da bo vse skupaj bolj zdravo dodajmo različne solate, priloge iz zelenjave ter polnovrednih žit in žitnih izdelkov. Ne nazadnje brez solate si težko predstavljamo tradicionalno kosilo, večerjo ali svečan obrok. Tudi prav je tako. Solata doda obroku pestrost, barvo, zvišuje prehransko vrednost ter prispeva k večjemu uživanju zelenjave. Slednje pa je izjemnega pomena za dobro zdravje. Lahko pripravimo klasično zeleno solato, solato iz paradižnika, kumar, zelja (belega, rdečega), korenčka, paprike, špinače, rukole, motovilca, rdeče pese ter kuhane zelenjave (brokoli, cvetača, stročji fižol...). Kombinirajmo zelenjavo z domišljijo. Zakaj jim ne bi dodali sadje ali stročnice? Praznični obrok lahko obogatimo tudi s solato iz vložene zelenjave. Možnosti je veliko. Okus solati izboljša preliv. Običajno ga pripravimo iz pet delov kisa in enega dela olja ter soli. Za posebne priložnosti kombiniramo ekstra deviško olivno olja in hladno stiskano sončnično olje. Da bo solata vsakokrat drugačna prelivu dodamo poper, gorčico, peteršilj, baziliko, čebulo ali česen. Na prazničnih mizah naj bo tudi kislo zelje. Pripravimo ga lahko kuhano ali dušeno kot prilogo pečenkam in drugim prazničnim mesnim jedem. Zakaj ne bi kot prilogo ponudili zavitka iz kislega zelja? Solata iz kislega zelja z bučnim oljem bo zadovoljila tudi tiste najbolj izbirčne. Lahko ji dodamo krompir, fižol, paradižnik, jabolko, brusnice, ananas.... Iz kislega zelja lahko vnaprej pripravimo okusne jedi. Ne nazadnje gre za zelo kvalitetno živilo, ki ugodno vpliva na zdravje. Le pri dodajanju soli bodimo pozorni, kajti kislo zelje vsebuje precej soli.

Praznične priloge k mesnim jedem lahko pripravimo iz zelenjave, polnovrednih žit in žitnih izdelkov (ješprenj, pira, ajdova kaša, riž, testenine ...) ali krompirja. V času praznikov so na mizi jedi bogate z maščobami. Če na primer ponudimo krompir kot prilogo, ga ponudimo v obliki krompirja pečenega v pečici, namesto ocvrtega (pomfri). Priloga iz ajdove kaše je lahko pravo kulinarčno doživetje. K bogatim mesnim pečenkam lahko ponudimo tudi pečena jabolka. Možnosti je veliko. Prepustimo se prazničnim kulinarčnim užitek. Le pri količinah bodimo zmerni zaradi zdravja in spoštovanja praznikov.

Praznična priloga

- 60 dag stročjega fižola (lahko zamrznjen)
- 1 rdeča paprika
- 1 rumena paprika
- 1 čebula
- 2 stroka česna
- 2 žlici olja
- sol, poper

Fižol skuhamo, da ostane čvrst. Na olju dušimo čebulo, papriko narezano na kockice in fižol. Proti koncu dodamo sesekljan česen. Popramo in solimo.

Pisana solata

- 50 dag fino naribanega rdečega zelja
- 2 dl kuhane koruze
- rdeči vinski kis
- 2 žlici olivnega olja
- šop sesekljanega peteršilja
- sol, kumina, sveže mlet poper

Pomešamo zelje in koruzo, dodamo peteršilj, poper in kumino ter prelijemo s prelivom iz kisa in olja. Premešamo in postrežemo.

Solata z ajdovo kašo z gobami in zelenjavo

- Kozarec vloženeh gobic
- 20 dag ajdove kaše
- 1 večja rdeča paprika
- 1 večja rumena paprika
- 20 dag brokolija
- 3 žlice olja
- balzamični ali rdeči vinski kis
- 2 stroka sesekljanega česna
- 2 žlici sesekljanega peteršilja ter malo peteršilja za okras
- sol, poper

Skuhamo kašo, odcedimo in ohladimo. Skuhamo tudi brokoli (naj ostane čvrst). Papriko narežemo na kockice. Gobe odcedimo in pomešamo z ostalo zelenjavo. Pomešamo olje, kis, sesekljan česen, sol in poper ter prelijemo po zelenjavi. Pustimo, da se marinira vsaj pol ure. Solata se lepo poda hladni pečenki.

Prim. mag. Branislava Belović, dr. med.
Nacionalni inštitut za javno zdravje
OE Murska Sobota

Podelitev priznanj najboljšim tekmovalcem v CHD, minimoto, skuter in supermoto

V sejni dvorani AMZS v Ljubljani se je 12. novembra 2015 s podelitvijo priznanj najboljšim tekmovalcem v panogah cestno hitrostni motociklizem, minimoto, skuter in supermoto tudi uradno končala sezona državnega in pokalnega prvenstva Slovenije. V kategoriji Skuter Sport je postal podprvak občan Andrej Petrovič iz Ivanec, sicer član AMD Štefan Kovač Murska Sobota. Letošnja sezona je obsegala 5 dirkaških vikendov po Sloveniji, s tem, da je bila prva dirka v Puli na Hrvaškem. Andrej je skozi sezono osvojil dovolj točk prednosti pred ostalimi tekmeci, da je za osvojitve skupnega drugega mesta v prvenstvu moral zadnjo dirko, ki je potekala v Vrtojbi, uspešno odpeljati do konca, in tako jo je končal na tretjem mestu. Sezono je zaključil brez padcev na progi. Dosegel je zastavljene cilje, ki si jih je zadal, saj je v lanskem letu dosegel skupno tretje mesto v prvenstvu, letos pa je želel napredovati na drugo mesto, kar mu je tudi uspelo.

Andrej Petrovič

Konservatorsko-restavratorski posegi v rotundi Selo

Od konca novembra potekajo v romanski rotundi v Selu konservatorsko-restavratorski posegi na gotskih stenskih poslikavah. Delo poteka v izvedbi Restavratorskega centra pod okriljem ZVKD (Zavoda za varstvo kulturne dediščine), enota Maribor.

Prvenstveno se izvaja razplastitev ometa s predelov, kjer je vlaga. Odstranjuje se sekundarni, od vlage dotrajani omet, na poslikavi pa se izvaja fino čiščenje beleža.

Zaradi problematike del poteka delo počasi, saj zahteva preciznost in zbranost.

V letošnjem letu se izvajajo sondažne raziskave in razplastitev ometov. V naslednjem letu se načrtujejo raziskave materialov in nadaljevanje konzervatorsko-restavratorskih posegov. Obnova bo v naslednjem letu vezana na razpoložljiva sredstva, čeprav, po besedah restavratorke, cerkev sicer kliče po temeljiti prenovi.

Restavratorka Irena Čuk pod vodstvom odgovorne osebe za poslikave v rotundi – konservatorke-restavratorke Martine Lesar Kikelj – dela opravlja vsak dan, zato je rotunda podnevi za ogled težje dostopna. Svete maše sicer v rotundi potekajo nemoteno ne glede na obnovitvena dela.

Poslovalnica TIC Selo sicer z vodenimi ogledi začne obratovati spet spomladi.

Financiranje v višini 3000 evrov, kolikor stanejo obstoječa restavratorsko-konzervatorska dela, je tokrat v celoti prevzela Občina Moravske Toplice.

JB

TIC Moravske Toplice vabi turistične ponudnike iz občine k bolj temeljitemu obveščanju o novostih in spremembah turistične ponudbe

V prihajajočem novem letu 2016 vabi TIC Moravske Toplice vse s turizmom povezane ponudnike iz občine Moravske Toplice (sobodajalce, gostince, ponudnike, ki ste povezani z ogledi znamenitosti in številne druge), da nas **bolj redno obveščate o novostih, dopolnitvah ali spremembah vaše turistične ponudbe**. Za dobro informiranje naših skupnih gostov je za turistične informatorje še kako pomembno, da razpolagamo z **najnovejšimi informacijami** o vaši aktualni ponudbi.

Izpostavljamo primer dobre prakse - iz Čokoladnice Passero so nas obvestili o razširitvi in prenovi čokoladnice. Prijetno branje.

Športna društva in posamezniki

Do 6. januarja 2016 imate še čas, da pošljete predloge za izbor perspektivnega športnika in športnice (letnik 1007 in mlajši), športnika, športnice, športnega društva, zaslužnega športnega delavca občine in zaslužnega športnega delavca upokojenca. Moravske Toplice za leto 2015.

občinska športna zveza
moravske toplice

Vsi predlogi morajo biti pisno utemeljeni in morajo vsebovati podatke o predlagatelju, podatke o predlaganem (ime in priimek, letnico rojstva, bivališče, športna panoga udejstvovanja in ime društva (kluba) katerega član je predlagani, kratek opis uspehov in rezultatov športnika).

Kandidati morajo imeti stalno bivališče v Občini Moravske Toplice. Predloge lahko podajo vsa društva, klubi, sekcije in šole ne glede na sedež in občani občine Moravske Toplice.

Pisne predloge posredujte najpozneje do 06. januarja 2016 na naslov:

**OBČINSKA ŠPORTNA ZVEZA MORAVSKE TOPLICE
KOMISIJA ZA IZBOR ŠPORTNIKA LETA
Kranjčeva 3, 9226 Moravske Toplice**

Prenova Čokoladnice Passero

»Za prenovo smo se odločili predvsem zaradi tega, ker se je s strani kupcev pojavljalo čedalje večje zanimanje za to kako čokoladni izdelki nastajajo, hkrati pa smo želeli tudi sami, da si lahko ogledajo koliko truda in časa ter ročnega dela je vložena, da nastane npr. en praline.

Se je pa hkrati s to željo sčasoma pojavila potreba po večjem proizvodnem prostoru. Tako, da vsak, ki trgovino obišče, dejansko lahko vidi v proizvodnjo in del proizvodnega procesa, ki tisti dan poteka, saj prostor loči le veliko steklo. Za predhodno naročene skupine bomo izvajali tudi degustacijo in prikaz izdelovanja čokoladnih izdelkov.

Zadeva je financirana iz lastnih sredstev. Smo pa lani kandidirali na razpisu za Mladega prevzemnika kmetije, katerega sredstva so bila v pomoč pri novem obratu za predelavo mesnin.

V prodajalni so poleg čokoladnih izdelkov še naša vina, bučno olje, marmelada, sokovi, sirupi, žganja in suhomesnati izdelki in namazi. Lahko si napolnite svoj zabojček in ga v teh prazničnih dneh delite s prijatelji!

Jasmina Passero
Čokoladnica Passero

TERME 3000 -
MORAVSKE TOPLICE
SAVA HOTELS & RESORTS

Silvestrovanje na prostem

Terme 3000 – Moravske Toplice v sodelovanju z Občino Moravske Toplice in TIC Moravske Toplice vabijo na silvestrovanje na prostem.

Kulinarične užitke bodo pričarale Terme 3000, za dobro zabavo pa bo poskrbel **Ansambel Skok**.

Ob polnoči bo nebo razsvetlil ognjemet.

Vstopite z nami v 2016!

**v četrtek,
31.12.2015
ob 21.00**

**v šotoru v središču
Moravskih Toplic**

Informacije:

✉ eventi@terme3000.si ☎ 051 677 780

KOLENDAR PRIREDITEV V OBČINI MORAVSKE TOPLICE

JANUAR - FEBRUAR 2016

Pripravlja: TIC Moravske Toplice, www.moravske-toplice.com

JANUAR				
Veseli večer	Na veselem večeru tokrat sodeluje 6 humorističnih skupin.	Selo, gasilski dom	8. 1. 2016, 17.30	Pevsko društvo Selo makari@siol.com 031 329 758
Pohod treh kraljev	Vsakoletni pohod v Filovcih.	Filovci, start pri gasilskem domu	9. 1. 2016, 10.00	VSD Filovci Alojz Berden 041 733 946
Koncert pevskega zbora KTD Ady Endre	Nastopajoči: Cvenski oktet, citraši iz Madžarske in pevski zbor KTD Ady Endre.	Prosenjakovci, gasilski dom	10. 1. 2016	KTD Prosenjakovci 051 358 675 evgen.kranjec@gmail.com
Tedenske rokodelske delavnice za odrasle	Spoznajte različne rokodelske tehnike. Pričetek delavnic: 11. 1. 2016.	Martjanci, vaški dom	Ob ponedeljkih, 18.00	TD Martin Martjanci Irena.nemes@gmail.com 041 747 484
Vinogradniško vinarški kviz	Vsakoletni vinarški kviz.	Filovci, vaški dom	13. 1. 2016, 17.00	VSD Filovci Alojz Berden 041 733 946
Turnir v kartanju šnopsa	Tradicionalni turnir za ljubitelje kartanja.	Krnci, gasilski dom	16. 1. 2016, 18.00	hul.stefan@gmail.com 041 600 227
Česanje perja in lupanje bučnega semena	Veselo druženje in ohranjanje ljudskih običajev.	Središče, gasilski dom	30. 1. 2016, 18.00	KUD Antal Ferenc Središče Silvija Šanca 051 360 863
Pokušnja vin	Degustacija vin v sodelovanju z vinogardniki iz Magyaraszombatfa.	Prosenjakovci, gasilski dom	30. 1. 2016, 18.00	KTD Prosenjakovci 051 358 675 evgen.kranjec@gmail.com

FEBRUAR				
Tedenske rokodelske delavnice za odrasle	Spoznajte različne rokodelske tehnike.	Martjanci, vaški dom	ob ponedeljkih, 18.00	TD Martin Martjanci Irena.nemes@gmail.com 041 747 484
Lepa Vida-Slovenski kulturni praznik	Spominska ura ob slovenskem kulturnem prazniku.	Osnovna šola Fokovci	5. 2. 2016	OŠ Fokovci Suzana Deutsch www.os-fokovci.si
Občinska proslava ob kulturnem prazniku	Slovesna prireditev ob prazniku kulture.	Ivanci, kulturna dvorana (stara šola)	5. 2. 2016, 18.00	Občina Moravske Toplice 02 538 15 00
Počastitev kulturnega praznika	Prireditev s kulturnim programom.	Martjanci, vaški dom	6. 2. 2016	TD Martin Martjanci Irena Nemeš 041 747 484
Pustovanje na prostem	Tradicionalno pustovanje z izborom najlepših mask	Moravske Toplice, parkirišče pred trgovino Mercator	6. 2. 2016, 13.00	TIC Moravske Toplice 02 538 15 20
13. Prešernov pohod	Pohod po okoliških poteh.	Tešanovci	7. 2. 2016, 10.00	NK Tešanovci (in PGD, KTD, MD) saso.koca@gmail.com 031 414 737
Proslava ob kulturnem prazniku	Proslava s kulturnim programom.	Bogojina, vaški dom	7. 2. 2016	Stanka Sukič 041 346 529